

2011

– det här har vi gjort!

JB187

Vi bygger nytt och starkare

”Det kan inte ha undgått någon att fackföreningsrörelsen och därmed Byggnads har tappat medlemmar. Vi måste se över vår organisation och de ekonomiska förutsättningarna för den framtida verksamheten. För att få en mer effektiv organisation har Byggnads fattat flera beslut som innebär stora organisatoriska förändringar. Det handlar bland annat om att gå från 24 avdelningar till elva regioner och att öka samarbetet inom 6F – fackförbund i samverkan.”

Så skriver Byggnads förbundsordförande Hans Tilly i den långa versionen av 2011 års verksamhetsberättelse.

Han säger att det arbetet, som präglade en stor del av verksamheten 2011, har varit nödvändigt för att vända den negativa medlemsutvecklingen och för att kunna stå stark för framtiden.

Först från och med 2012 kommer förändringarna att märkas fullt ut. På region- och verksamhetskontoren finns anställda från de tidigare avdelningarna som med sina specialkunskaper fortsätter att ge dig som medlem stöd och service.

Parallellt har Byggnads gjort mycket annat under 2011. På de följande sidorna kan du läsa om en del av allt det arbetet.

Den långa versionen av verksamhetsberättelsen finns att läsa som pdf på Byggnads hemsida.

Hela verksamhetsberättelsen finns att ladda ner som pdf på www.byggnads.se

Det här är Byggnads

- Svenska Byggnadsarbetareförbundet, Byggnads, organiserar arbetstagare inom bygg- och anläggningssektorn. Byggnads är LOs femte största förbund.
- Byggnads hade i slutet av december 2011 drygt 106 000 medlemmar inom ett trettiotal yrkesgrupper. Omkring 8 000 av dem har ett eller flera förtroendeuppdrag.
- Byggnads uppgift är att ta tillvara medlemmarnas intressen på arbetsmarknaden och i samhället i stort. Förbundet ska också verka för en samhällsutveckling på grundval av politisk, social och ekonomisk demokrati.
- Förbundet arbetar med tre huvuduppgifter: Att förhandla med arbetsgivare och träffa avtal om medlemmarnas löner, arbetstid och andra arbetsvillkor. Att försvara medlemmarnas rättigheter enligt de lagar som gäller på arbetsmarknaden samt att bistå medlemmarna i deras rätt till försäkringsersättning vid sjukdom, olycksfall, ålderdom, rehabilitering och arbetslöshet.
- Byggnads var 2011 organiserat i tre regioner och 17 avdelningar. Regionerna hade tillsammans 59 medlemskretsar och avdelningarna 188 sektioner. Alla förbundets medlemmar ingår i någon region eller avdelning och kan där aktivt arbeta för att påverka och utveckla verksamheten.
- Byggbranschen är beroende av politiska beslut. Byggnads engagerar sig därför i politiken för att bland annat påverka bostadspolitiken och byggbranschens utveckling.
- Byggnads arbetar aktivt och brett med utbildning, information och opinionsbildning, bland annat genom möten, studiecirklar och kurser.

Byggnads långsiktiga mål bygger på att stärka byggnadsarbetarna i arbetslivet och i livets olika skeenden i samhället i stort.

Byggnads 2011 – det här har vi gjort!

En av Byggnads uppgifter är att stå upp för våra medlemmars intressen på arbetsmarknaden och i samhället i stort. Ett viktigt område under året har varit bostadspolitiken, ett annat arbetsmiljön ”*En hel människa – efter ett helt arbetsliv*”. Vi har också arbetat internationellt för att stärka mänskliga rättigheter på andra håll i världen. Här hemma har vi arbetat mot svartjobben, vi har förberett avtalsrörelsen 2012 och insett att vi behöver förklara det stora med våra kollektivavtal. Bland mycket annat.

Rusta upp slitna områden, bygg mer och bygg nytt!

Det byggs fortfarande för lite i Sverige. Jämfört med våra grannländer bygger vi bara hälften av det som borde byggas. Byggnads som har kunskaper i företagsekonomi och företagsstrategier följer byggkonjunkturen och den ekonomiska och strategiska utvecklingen för de rikstäckande byggföretagen. Vad som händer i riksdagen och vad som händer i de större byggföretagen som dominerar marknaden har stor betydelse för Byggnads medlemmar.

Därför har vi varit med och rapporterat vad som händer för att påverka besluten där vi kan.

Rustade bostadsområden

Byggnads har länge aktivt drivit kravet på att vi över hela Sverige behöver rusta upp de miljöprogramsområden som är nedslitna. Det är inte bara husen som skulle bli fina – människorna skulle må så mycket bättre och bli så mycket

gladare i en hel och vacker miljö. På längre sikt skulle alla tjäna på det.

Fler jobb

Inte nog med att byggandet skulle ge fler bostäder. Riktade insatser för hjälp till renovering och energibesparing skulle mycket snabbt få en jätteeffekt på byggsysselsättningen. Det skulle bli fler jobb helt enkelt!

Byggnads påverkar

Byggnads jobbar mycket med att påverka de som fattar besluten om byggandet i Sverige. Vi tycker att det byggs för lite, det byggs för dyrt och hus som är slitna blir inte upprustade. Vi tycker också att det inte är riktigt klokt att det ska vara så svårt för unga att få bostad!

Påverkar med dem som tycker som vi

Byggnads påverkar genom att uppvakta politiker, ordna seminarier och debatter och skriva artiklar, ofta tillsammans med andra förbund eller organisationer som tycker som vi, i olika typer av tidningar. Under en lång tid hade inte heller alliansregeringen någon bostadsminister vilket vi också efterlyst. Nu har det blivit verklighet. Men än så länge har inte regeringen drivit någon aktiv bostadspolitik.

”Vi tycker att det byggs för lite, det byggs för dyrt och slitna hus blir inte upprustade.”

En byggnadsarbetare tjänade 28 799 kronor 2011

En byggnadsarbetare i Sverige som jobbar under kollektivavtal, med alla ersättningar och försäkringar som ingår, tjänar relativt bra.

Den genomsnittliga lönen för en byggnadsarbetare 2011 var 165,51 kronor per timme. Till detta tillkommer bland annat helglön och semesterersättning. Den timförtjänsten motsvarar en månadslön på 28 799 kronor. Jämfört med 2010 innebär detta en genomsnittlig löneökning med 2,8 procent. Snittlönen för ackordsarbete låg på 186,93 kronor per timme medan den för tidlönearbete låg på 152,51 kronor.

Rättvisa medlemsavgifter!

Storleken på den avgift Byggnads medlemmar betalar till facket ska stå i proportion till vad man tjänar. Därför infördes det från 2011 ett så kallat differentierat avgiftssystem som är mer rättvist. Den nya modellen har åtta avgiftsklasser. Ju högre lön desto mer betalar du till facket. Den som tjänar över 29 000 kronor i månaden betalar den högsta avgiften på 357 kronor. Pensionärer betalar 47 kronor och gymnasieelever har gratis medlemskap.

Arbetsmiljö

Arbetsmiljön är viktig. Alla ska kunna jobba tryggt och säkert!

Det ska inte finnas risk för att ramla från höga höjder, skada sig på några dåliga verktyg eller andas in farliga partiklar som asbest eller giftig svets- och lödrök. Därför är det viktigt att arbetsplatserna bevakas! Det gör Byggnads cirka 3 300 lokala skyddsombud (SO) och organisationens 109 regionala skyddsombud (RSO). Tillsammans besökte de cirka 25 000 arbetsplatser under 2011.

Svetsrök och byggnadsställningar

Under året hade Byggnads två temadagar, en i mars om svetsrökexponering och en i september om byggnadsställningar då man särskilt uppmärksammade dessa problem. Då var skyddsombuden på arbetsplatserna särskilt på hugget!

Belastningsskador

Ett annat problem som uppmärksammades lite extra under 2011 var belastningsskador. Skador på skelett och muskler har ökat och det blir svårare att få dessa bedömda som arbetsskador. Därför är det viktigt med en ökad medvetenhet om att arbeta ergonomiskt riktigt med rätt utrustning och redskap. Byggnads deltar i standardiseringsarbetet för utrustning och redskap, i sju svenska tekniska kommittéer. Bland annat för lyftkranar, bygghissar, spikpistoler och taksäkerhet.

Byggnads är mot främlingsfientlighet

Byggnads kamp för ett bra samhälle och en schyst arbetsmarknad sker med andra värderingar och synsätt än de som exempelvis Sverigedemokraterna representerar. Byggnads uppgift är att visa på att det är brister i den svenska modellen, inte personer från andra länder, som är problemet på arbetsmarknaden.

Därför fortsatte Byggnads under 2011 sitt samarbete med Expo, en partipolitiskt obunden antirasistisk organisation. Gemensamt turnerade Byggnads och Expo på landets gymnasieskolor med bygginriktning, för att berätta om fördelarna med facket och om Sverigedemokraternas framfart i Sverige.

Byggnads på Facebook

Byggnads närvaro på Facebook och Twitter ökade stort förra året. Vi lägger upp nyheter, tävlingar och länkar vi tror kan vara intressanta. Gå in och gilla oss om du inte redan gjort det! På Youtube, och så klart på hemsidan, finns vi också!

“Enkelt bli medlem genom att anmäla sig på hemsidan.”

Byggnads på film på Youtube och på hemsida

Nu har vi ett femtiotal korta webbfilmer (cirka 3 minuter) lätta att nå, som förutom i Byggnads egna nätverk enkelt ska kunna spridas i sociala medier. Dessa ligger på Youtube och på Byggnads hemsida.

Syftet med filmerna är att ge en bild av de olika yrkena som finns inom byggsvängen. Stolta trygga byggjobbare som trivs med sina yrken berättar. Det är allt från dykare, plåtslagare, rörmokare till snickare och kranförare.

Du kan också titta på filmer som talar om vad för slags hjälp du kan få som medlem. Det är tre minuters intervjuer med lärlingar och med kvinnor i byggbranschen och med medlemmar som berättar hur de fått hjälp med olika saker. Det kan vara försäkringsfall som tagits till domstol, utebliven a-kassa, arbetsmiljöproblem, retroaktiv utbetalning av livränta och hur ombudsmän jobbar med olika frågor för att serva och hjälpa medlemmarna.

Digitala nyhetsbrev

Byggnads skriver om byggkonjunkturen, arbetsmiljön och andra saker i digitala nyhetsbrev som skickas ut minst en gång per månad. Alla intresserade kan anmäla sig till att få nyhetsbrev via hemsidan! Men vi skickar också ut digitala nyhetsbrev speciellt till våra fackligt förtroendevalda. Under 2011 skickade vi ut femton nyhetsbrev.

Hemsida

Alla byggjobbare som vill kan nu enkelt bli medlemmar genom att anmäla sig på hemsidan.

Första dagen som det var möjligt välldes anmälningarna in!

Byggnads medlemmar hjälper Cancerfonden

Byggnads samlar in pengar till Cancerfonden i kampen mot prostatacancer. Prostatacancer är den vanligaste cancerformen överhuvudtaget – och den vanligaste dödsorsaken hos män. Och Byggnads består ju faktiskt av 99 % män!

Byggnads hade i maj 2011 ett eget travlopp under Elitloppshelgen som vi kallade Prostataloppet. Solvalla var verkligen knökat med folk! Efter loppet skänkte Byggnads en check på 50 000 kronor från alla Byggnads medlemmar till Cancerfonden.

Tyst minut!

Den 8 juni 2011 genomförde Byggnads runt om i landet en manifestation i protest mot att det i Sverige fortfarande finns en arbetsmiljö som gör att byggnadsarbetare dör på sina arbeten. Det hölls en tyst minut i syfte att hedra arbetskamrater som förlorat livet på sina jobb. Syftet var också att ge uttryck för den oro och frustration våra medlemmar känner samt att sätta press på regeringen att agera. Idag görs ingenting i arbetsmiljöfrågan från regeringens sida. Manifestationen blev mycket uppmärksam i tidningar och på tv. Det bloggades, twittrades och skrevs på Facebook. Arbetsmiljöfrågan har efter tysta minuten fått en mycket större uppmärksamhet än tidigare, tack vare engagemanget från dig och alla andra medlemmar i Byggnads.

Foto: Fredrik Sandberg

Byggnads internationella arbete

Två kronor per månad av din medlemsavgift går till internationellt arbete.

Byggnads arbetar idag för mänskliga rättigheter över hela jordklotet både genom den nordiska unionen, NBTF, den europeiska federationen EBTF och genom den globala organisationen BTI (Internationella Byggnads- och Träarbetareinternationalen). BTI har tolv miljoner medlemmar i 350 länder! Genom att skapa nätverk och utöka samarbetet mellan fackliga organisationer över hela världen får dessa byggnadsarbetare chans till bättre villkor på arbetet.

Lika lön för lika arbete. Alla ska behandlas lika!

Det europeiska arbetet handlar om att försvara välfärd och kollektivavtal. I EU är marknadskrafterna starkt pådrivande för att pressa priser med hjälp av konkurrens. Facken säger ja till konkurrens men inte till prispress som beror på dåliga löne- och anställningsvillkor. Under 2011 handlade det fackliga arbetet inom EU mycket om att försöka hindra lönedumping och utnyttjandet av utländsk arbetskraft. Den så kallade Lavaldomen har satt hinder för svenska (men även andra inom EU) fackliga organisationers möjligheter att ta till fackliga stridsåtgärder, som strejk, för att förbättra villkoren för dem som arbetar tillfälligt i Sverige.

Decent Work – schyst spel även utanför plan

Sedan några år bedrivs inom Byggnadsarbetarnas fackföreningar i världen (BTI) kampanjen Decent Work, för schysta arbetsvillkor.

**“Lika lön för lika arbete.
Alla ska behandlas lika!”**

Det betyder att arbetarna ska kräva en lön som går att leva på, noll arbetsplatsolyckor och ha rätten att förhandla och organisera sig. De nationella facken i Sydafrika, Polen, Ukraina, England, Brasilien och Ryssland, leder arbetet för rent spel under byggandet av EM-, VM-, och OS-arenorna. Villkoren för arbetarna där är förskräckliga och dödstalen är höga. I Sydafrika dog fyra arbetare, i Ukraina 14, i Polen dog sex stycken och i London dog två byggnadsarbetare under byggandet av arenorna.

Facken får stöd och hjälp av BTI då det gäller att sätta press och krav på de stora internationella idrottsorganisationerna. Det går långsamt men framåt.

I Sydafrika lyckades man organisera över 10 000 byggnadsarbetare, deras erfarenheter hjälper Ukrainas och Polens byggnadsarbetare. Och i Brasilien och Ryssland har facken börjat organisera sina kampanjer inför arenabyggena.

Information till skolor

Informationsmaterial om kampanjen Decent Work och dessa byggen har producerats och Byggnads har även under 2011 spridit materialet till många gymnasieskolor via Utbudet (en organisation som sprider material gratis till gymnasieskolor) om situationen i dessa länder där arenabyggena växer fram. Materialet har varit omtyckt av både lärare och elever.

Byggnads Solidaritetsfond

Byggnads Solidaritetsfond bildades 1989. Pengar från fonden används av fackföreningar till regionala fackliga projekt i länder som exempelvis Ukraina, Indien, Nepal, Ryssland, Sydkorea och Brasilien. Alla projekt drivs tillsammans med det internationella byggfacket BTI och nästan alla får stöd från SIDA, den svenska myndigheten för internationellt bistånd.

Svartjobb – vilket mörker

Inom projektet Ren Byggbransch jobbar Byggnads tillsammans med BI (Sveriges Byggindustrier), Skatteverket och Ekobrottsmyndigheten för att långsiktigt ändra attityderna till svartarbete. Man vill främst nå dem som arbetar i byggbranschen, elever och lärare på Bygg- och Energiprogrammen och till sist även allmänheten som är beställare.

Om alla jobbade vitt i Sverige skulle skatterna kunna sänkas rejält och folk skulle vara försäkrade på arbetet. Både dödsfall och allvarliga olyckor skulle minskas. Sverige skulle dessutom få ett rejält tillskott i statskassan!

Under 2011 har hundratals elever och lärare fått uppskattade besök av representanter för Ren Byggbransch och livligt diskuterat problematiken med svartarbete.

Ung i Byggnads!

I Byggnads finns många aktiva ungdomar i ungdomsgrupper över hela Sverige. Byggnads har också en anställd ombudsman som särskilt jobbar med ungdomsfrågor. I slutet av 2011 hade Byggnads 16 ungdomsgrupper i landet. Målet är att i slutet av 2012 ha 20 stycken!

Tiokampen

Tiokampen är ett fem dagars internat med lagtävlingar utspridda på flera dagar med många roliga grenar. Dessa varvas med lite undervisning och intressanta föreläsningar om facket. Sommaren 2011 deltog 90 ungdomar från Byggnads och andra fackförbund. Tiokampen som är gratis för medlemmarna äger rum på Rönneberga, en vacker kursgård på Lidingö som ligger vackert vid vattnet.

Festivaler

Ungdomsgrupperna brukar också representera Byggnads på olika festivaler och på två av de största populäraste byggmässorna; Nordbygg och Byggmaskinmässan. Det ordnas med olika tävlingsaktiviteter för att främst nå lärlingar på byggymnasier.

Utbildningar för ungdomar

Byggnads har regionala utbildningar om facket som alla ungdomar kan gå gratis. De är på tre dagar och hålls på kursgården Rönneberga. Byggnads utbildningar på Rönneberga lockade hela 75 ungdomar 2011.

Fotboll hela året – Cup Byggnads

Cup Byggnads är en populär distriktsturnering för 16-åriga pojkar som Byggnads har tillsammans med Svenska Fotbollförbundet. Från höst till vår pågår turneringen med slutspel i Halmstad i början av juli varje sommar. Sommaren 2011 vann Småland mot Västerbotten med 1-0!

Meningen med kollektivavtal och medlemskap

Fackets inflytande bygger på att fackförbundens medlemmar tillsammans kontrollerar priset på arbetet. Det är därför det är så viktigt att så många som möjligt är med i facket.

Försäkringar i kollektivavtalet och medlemskapet

Som medlem, och om din arbetsgivare har kollektivavtal, är du försäkrad då saker som du inte vill ska hända verkligen händer. Då gäller det att utnyttja alla de bra försäkringarna i kollektivavtalet på bästa sätt.

Hjälp kring försäkringar

Byggnads försäkringshandläggare finns till hands för medlemmarna och får jobba hårt. Det kan gälla arbetsskador, trafikskador, rätt till ersättning från sjukförsäkringen, brottskador eller prövning i kammarrätt och Högsta förvaltningsdomstolen. Under 2011 påbörjades 74 nya försäkringsärenden och vid årsskiftet hade förbundet 178 pågående ärenden.

Inte bara rekrytera nya... Vi måste behålla våra medlemmar också

I slutet av 2011 hade Byggnads 106 000 medlemmar och hade fått cirka 4 000 nya medlemmar under året. Men vi tappade samtidigt för många, nära 7 000. Det talar sitt tydliga språk. Vi måste bli bättre på att behålla våra medlemmar!

Är vi tillräckligt många stolta starka byggnadsarbetare som är medlemmar i Byggnads blir det inte svårt att ställa och få igenom krav på bra löner och schysta villkor!

Byggnads i siffror

– år 2011 i jämförelse med de fyra tidigare åren

	2011	2010	2009	2008	2007
Verksamhetsintäkter	328 226	305 182	310 879	311 090	269 796
verksamhetsintäkternas förändring i %	7,6	- 1,8	- 0,1	15,3	54,7
varav förbundsavgifter 5)	298 795	277 672	284 002	283 689	238 456
Resultat från:					
Ideella verksamheten	- 48 588	- 144 512	- 62 942	- 45 552	- 262 447
Fastighetsförvaltning	- 5 461	- 126 093	- 6 916	1 393	427
Finansiella investeringar	144 023	104 840	255 050	100 782	210 937
Bokslutsdispositioner	- 30 000	34 500	- 12 000	21 345	
Skatt	- 26 929	2 961	- 21 341	- 35 145	- 68 285
	33 045	- 128 304	151 851	42 823	- 119 368
Balansomslutning	2 222 277	2 126 188	2 314 981	2 188 517	2 302 520
Justerat eget kapital 1)	1 860 722	1 805 567	1 959 298	1 798 601	1 770 764
varav konfliktfond 2)	1 544 087	1 533 052	1 504 645	1 470 090	1 460 598
konfliktfondens förändring i %	0,7	1,9	2,3	0,6	- 4,8
Marknadsvärde eget kapital 3)	1 855 746	2 049 062	2 104 694	1 798 601	2 143 081
Soliditet i % 4)	84	85	85	82	77
Investeringar	781	11 058	861	570	447
Medelantal anställda	67	67	72	65	69
varav kvinnor	29	28	30	28	31
varav män	38	39	42	37	38
Antal medlemmar vid årets slut	106 013	110 348	113 156	114 653	117 745
varav aktiva yrkesverksamma	79 184	80 687	82 266	83 742	86 171
Justerat eget kapital per yrkesverksam medlem i kr	23 499	22 377	23 816	21 478	20 549
Medlemsavgifter, kr per månad	718	807	853	708	777
varav till avdelning i genomsnitt	126	122	121	113	112
varav till förbundet 5)	357	310	307	299	299
varav till a-kassa 6)	235	375	425	296	366

- 1) Justerat eget kapital är eget kapital plus 73,7 % av obeskattade reserver. 26,3 % av de obeskattade reserverna utgörs av schablonberäknad uppskjuten skatt.
- 2) Konfliktfonden är den största delen av det egna kapitalet. Konfliktfonden standardsäkras på medlemsnivå.
- 3) Marknadsvärde eget kapital är justerat eget kapital plus skillnaden mellan bokförda värden och marknadsvärden på finansiella anläggningstillgångar per den 31/12.
- 4) Soliditeten är justerat eget kapital dividerat med balansomslutning uttryckt i %.
- 5) Från 2011 har avgiftssystemet ändrats till ett inkomstbaserat system med 9 avgiftsklasser. Den i denna översikt angivna avgiften avser den högsta avgiftsklassen.
- 6) I avgiften till a-kassan ingår den av Riksdagen beslutade arbetslöshetsavgiften.

**stark
stolt
trygg**

Svenska Byggnadsarbetareförbundet. 106 32 Stockholm
www.byggnads.se